

10. Katecheze o mezigeneračním předávání víry

Nový začátek – Nikodém

Struktura Katecheze

1. Úvod

- Představení postavy Nikodéma
- Kontext setkání s Ježíšem (Jan 3,1–21)
- Noční rozhovor jako výraz opatrnosti a hledání pravdy

2. Současný kult mládí

- Touha po omlazení v moderní společnosti
- Operace, preparáty, reklamy
- Kritika trendu vytlačujícího hodnotu stáří

3. Krása stáří

- Vrásky jako symbol života a zralosti
- Citát papeže Františka
- Vnitřní krása a osobnost jako skutečná hodnota

4. Poselství stáří

- Staří lidé jako poslové budoucnosti, laskavosti a moudrosti

5. Diskuze, sdílení a modlitba

6. Příběh a obrázek

1. Úvod

Ježíš se setkává s Nikodémem – členem Velerady (Jan 3,1-21). Nikodém patřil mezi nevyšší židovskou autoritu. Přesto se s Ježíšem setkal v noci, aby nebyl kompromitován. Ježíš byl v té době již známou osobou, pro členy Velerady i velmi kontroverzní osobou. Při tomto nočním setkání se Nikodém od Ježíše dozvídá, že aby „člověk viděl Boží království“, musí se „narodit shůry“. Nikodém to nedokáže pochopit a uvádí stáří jako důkaz nemožnosti znovu se narodit.

Ježíš vysvětluje Nikodémovi, že je potřeba se narodit z Ducha, znovuzrození shůry s milostí Boží. Nejedná se tedy o fyzické znovuzrození v jiném čase. Stáří je stav, kdy si lze důvěrně osvojit milost Boží a učinit ji věrohodnou pro lidská společenství kolem sebe. Z tohoto pohledu má stáří jedinečnou krásu, protože je cestou k setkání s Bohem v nebi.

2. Současný kult mládí

V dnešní době přibývá lidí, kteří by se rádi „znovu“ narodili, nebo si alespoň zachovali co nejdéle své mládí. Používají k tomu operace, různé „omlazující“ preparáty apod. A reklamy je v tom stále více a více utvrzují. Trendem je kult mládí, vytlačující hodnotu a krásu stáří, které neodmyslitelně přichází ke každému člověku již od narození. A Ježíšovu větu o znovuzrození nelze chápat ani jako reinkarnaci. Opakování života ztrácí smysl, protože prožitý život by to degradovalo na neúspěšný experiment a promarněnou prázdnotu. Každý život je drahocenný. Projevy stáří, jako jsou např. vrásky v obličeji, jsou symbolem života, symbolem zralosti a prošlé cesty. I kdybychom je odstranili, oklameme pouze zevnějšek. Důležitá je celá osobnost, důležité je srdce a srdce je jako ona mladistvost dobrého vína, které čím je starší, tím je lepší.

Prostor na otázky:

- 1. Když se podívám do zrcadla, líbí se mi moje tvář, která je plná vrásek? Uvědomuji si, že znaky stáří na mém těle jsou připomínkou, že se pomalu, ale jistě blíží setkání s Pánem?*
- 2. Jsem vděčný/á za čas, který mi Pán dopřál? Je mé srdce nastavené pro setkání s Pánem?*

3. Krása stáří

Fyzické projevy stáří pak ukazují na tuto krásu a jsou příležitostí o nich mluvit se svými vnoučaty. Když vnoučata pozorují své babičky a dědečky, mohou si všímat jejich upracovaných rukou, které jsou možná tvrdé, ale přesto umějí stále něžně hladit, které rozdávají lásku, protože chtějí využít dobře čas, který jim zbývá. Tato něha otevírá dveře k pochopení Boží něhy, protože Bůh je takový, umí hladit. A stáří pomáhá pochopit tento rozměr Boha, kterým je něha.

Papež František ve svých katechezích o stáří řekl: „Proto jsou staří lidé posly budoucnosti a laskavosti, posly moudrosti prožitého života.“

Prostor na otázky:

- 1. Mám čas, který využiji na rozhovor s vnoučaty nebo jinými dětmi o mém stáří?*
- 2. Mám odvahu projevit něžnost a druhé i sebe pohladit?*

4. Poselství stáří

V rozhovoru Ježíše s Nikodémem je jádro Ježíšova zjevení a jeho vykupitelského poslání, když říká: „Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nebyl ztracen, ale měl život věčný“ (Jan 3,16). Každá vráska v obličeji je tedy přiblížením se k setkání s tímto milujícím Bohem.

Prostor na otázky:

- 1. Nikodém se setkal s Ježíšem v noci, aby ho při tom nikdo neviděl. Bojím se i já ukazovat druhým svou víru?*
- 2. Mám ve své víře jistotu, že Bůh mě miluje i v mém stáří?*
- 3. Dokážu být Bohu vděčný i za obtíže, které ve stáří mám?*

5. Diskuze, sdílení a modlitba

Modlitba o znovuzrození z Ducha a kráse stáří

Pane Ježíši,
Ty jsi v tichu noci promluvil k Nikodémovi,
člověku hledajícímu pravdu,
a ukázal mu cestu k Božímu království –
cestu znovuzrození z Ducha.

Pomoz i mně, Pane, narodit se shůry,
ne skrze tělo, ale skrze Tvoji milost.
Obnov mé srdce, aby bylo mladé láskou,
aby zrálo v moudrosti a něze,
kterou dáváš těm, kdo Tě hledají.

Děkuji Ti za dar života,
za každou vrásku, která vypráví příběh,
za každou bolest, která učí soucitu,
za každou chvíli, která vede blíž k Tobě.

Uč mě vidět krásu stáří,
ne jako úpadek, ale jako plnost života,
jako vinici, kde včas dozrává víno,
které je tím lepší, čím je starší.

Ať mé ruce, i když unavené,
dokážou hladit s něhou,
která odráží Tvoji lásku.
Ať mé srdce zůstane otevřené,
aby mohlo být svědectvím Tvé přítomnosti.

Pane, dej, ať stáří není zapomenuto,
ale ať se stane světlem pro mladé,
poselstvím naděje,
a cestou k pochopení Tvé něhy.

Neboť Ty jsi řekl:
„Tak Bůh miloval svět, že dal svého Syna,
aby žádný, kdo v něho věří, nebyl ztracen,
ale měl život věčný.“

A já věřím, Pane,
že každá chvíle života je krokem k Tobě.
Ať mé stáří, mé zralosti, mé vrásky
jsou znamením, že se blížím k Tvému objetí. Amen.

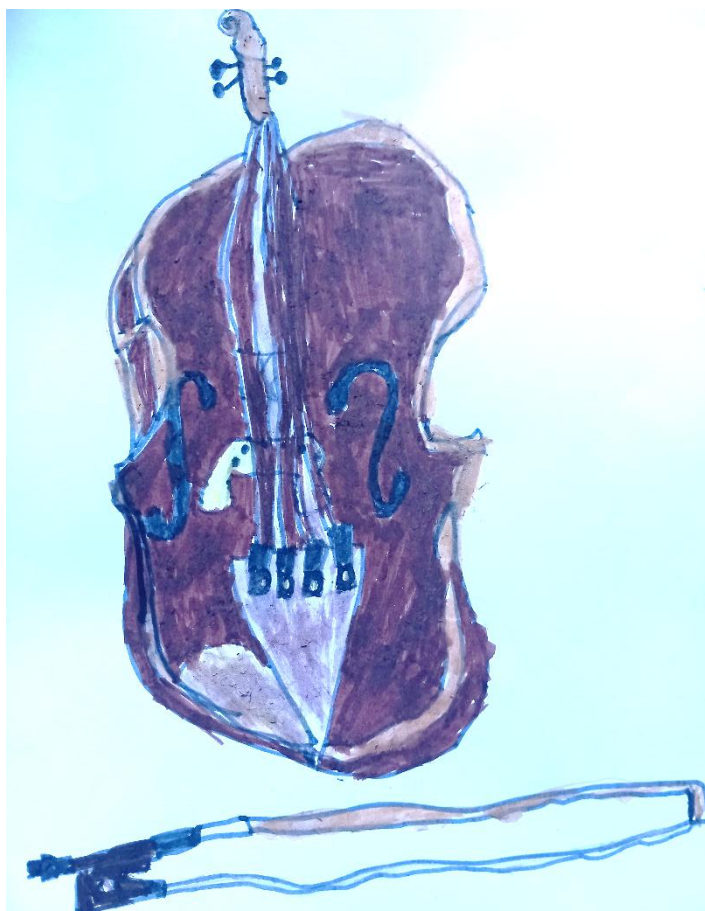
6. Příběh a obrázek

Mistrova ruka

Do dražby přišly otlučené a odřené housle. Dražitel na ně s nechutí pohlédl – nestojí snad ani za tu ztrátu času-, ale protože byl profesionál, s úsměvem je zvedl. „Kolik dáte, dámy a pánové, za tyto housle? Jeden dolar? Kdo dá víc? Dva dolary? Jenom dva? Kdo dá tři? Tři dolary! Tři dolary poprvé, podruhé...“ Už se chystal cenu odklepnout, když tu v zadní řadě sálu vstal šedovlasý muž, šel až k dražiteli a jemně uchopil housle za kobylku. Otřel z nich prach, naladil povolené struny a začal hrát – tak čistě a něžně, jak to snad umí jen anděl. Když dohrál, rozhostilo se ticho. Dražitel zvedl housle za kobylku a zjhlým hlasem se zeptal: „Kolik dáte za tyto staré housle? Tisíc dolarů? Dá někdo dva? Dva tisíce! Dá někdo tři? Tři tisíce! Tři tisíce poprvé, podruhé – a housle jsou prodány za tři tisíce.“ Lidé se radovali, ale někteří plakali. „Nechápeme, co tolik změnilo jejich cenu.“ „To je jednoduché: byla to ruka Mistra.“

A stejně tak i mnoho lidí s vyžilým životem, otlučených a odřených hříchem, je bezmyšlenkovitěmu davu prodáváno pod cenou – přesně jako housle. Dej mu talíř brambor nebo sklenici vína – je to jako hra, ať jde zas o dům dál. Jde „poprvé“, jde „podruhé“ a jeho cena je už téměř jistá. Ale když na něj položí ruku Mistr, tupý dav nikdy zcela nepochopí, jak se to stalo, že duše toho člověka má najednou obrovskou cenu, protože ji dokáže rozehrát jen dotyk Mistrovy ruky.

Myra B. Welchová z knihy Slepíčí polévka pro duši.

Autor textu: Mgr. Martina Fürstová
Autor obrázku: Barbora Fürstová